

TISKOVÁ ZPRÁVA

Herecká asociace jakožto nezávislá profesní odborová organizace výkonných umělců s působností na území České republiky plní v rámci svého poslání celou řadu úkolů. Kromě ochrany a prosazování profesních a odborových práv a zájmů svých členů, a to jak ve vztahu k zaměstnavatelům, tak v oblasti užití uměleckých výkonů, je to – jak výslovně uvádějí Stanovy HA – také ochrana a prosazování „jevištního dramatického umění jako jednoho ze základních atributů národního dědictví“. Jedním z prostředků, jakými je tento úkol naplňován, je i spoluúčast HA při udílení nejrůznějších uměleckých ocenění. HA má své zástupce v komisi pro udílení Cen Ministerstva kultury ČR, podílí se na pořádání festivalu České filmové komedie v Novém Městě nad Metují, na dabingových Cenách Františka Filipovského i na tzv. Rozhlasové Ceně Thálie. Již několik let uděluje cenu Televizní objev roku. Nejvýznamnější a nesporně také nejznámější aktivitou HA v tomto směru jsou však Ceny Thálie, které sama vyhláší a pořádá už od roku 1993.

Původní záměr, který před 25 lety vedl ke vzniku každoročních Cen Thálie, byl dvojitý – jednak ocenit mimořádné jevištní výkony, vzniklé v uplynulém roce, jednak společensky ohodnotit celoživotní mistrovství výkonných jevištních umělců, v prvních ročnících zejména těch, kteří byli bývalým režimem opomíjeni, případně i perzekuováni. V průběhu dosavadních 25 ročníků docházelo ve Statutu Cen Thálie k některým dílčím úpravám, především k oborovému a početnímu rozšíření cen. Od doby vzniku Cen Thálie však Česká republika prošla mnoha podstatnými změnami ve svém kulturně-spoločenském vývoji, které si vyžadují adekvátní reakci. Proto se prezidium HA rozhodlo přikročit, počínaje příštím, 26. ročníkem, k strukturální a organizační proměně Cen Thálie.

Časové schéma:

V kategorii cen za mimořádný umělecký jevištní výkon se hodnocené období mění z rozmezí od 1. prosince předešlého roku do 30. listopadu roku, za který se ceny udělovaly, na rozmezí od 1. června předcházejícího roku do 31. května roku, ve kterém se ceny udělují. Namísto kalendářního členění tak nastupuje členění podle divadelních sezon. V souvislosti s tím se předávání Cen Thálie bude uskutečňovat vždy ve čtvrtém čtvrtletí příslušného kalendářního roku. Protože příští, 26. ročník bude přechodový, budou v něm hodnoceny výkony za období od 1. prosince 2017 do 31. května 2019.

Ceny za mimořádné umělecké jevištní výkony:

Až doposud byly jevištní výkony hodnoceny ve čtyřech oborech (činohra, opera, muzikál + opereta + jiné hudebnědramatické žánry, tanec + pohybové divadlo), vždy po jedné ceně pro muže a jedné pro ženu v každém z nich. Nově k nim přibývá pátý, za mimořádný umělecký jevištní výkon v oboru alternativního a loutkového divadla. V něm však může být každoročně udělena pouze jedna Cena Thálie. Zůstává zachována podmínka, že hodnocený výkon musí být nastudován a uveden v premiéře (nikoli v obnovené premiéře!) na území ČR.

Rozhodování o udělení cen za mimořádné umělecké jevištní výkony je nově svěřeno výhradně odborným porotám, jmenovaným prezidiem HA. Na základě své průběžné práce provedou nejpozději do 15. června příslušného kalendářního roku zhodnocení jevištních výkonů v končící sezoně. V první fázi každá porota pro daný obor vybere vždy 10 nominantů za mužský a 10 nominantů za ženský umělecký výkon; výjimkou bude obor alternativního a loutkového divadla, kde bude vybráno jen deset nominantů bez rozlišení na muže a ženy. Z této širší nominace vybere každá porota pro daný obor do užšího kola vždy tři nominanty za mužský a tři nominanty za ženský umělecký výkon; obor alternativního a loutkového divadla bude opět výjimkou, v něm bude do užšího kola vybráno pět nominantů bez ohledu na pohlaví. Na základě této užší nominace proběhne konečné hlasování o udělení Cen Thálie za dané období, a to vždy za jeden mužský a jeden ženský umělecký výkon v každém

oboru, s výjimkou oboru alternativního a loutkového divadla, v němž bude udělena pouze jedna cena pro muže či ženu dohromady. O laureátech cen za mimořádné umělecké jevištní výkony nově rozhodnou členové příslušných odborných porot v tajném hlasování, které se bude konat za účasti státního notáře a zástupce HA vždy v den předávání Cen Thálie. Kolegium pro udělení Cen Thálie se tedy ruší, ale dosavadní dvojstupňovost posuzování zůstává zachována. Významnou změnou ovšem je, že v každé z uvedených kategorií ceny za mimořádné umělecké jevištní výkony uděleny být propříště mohou, ale nemusejí.

Založení České akademie divadelníků a vznik její ceny:

Prezidium HA usiluje o co nejširší zapojení divadelní obce do spolurozhodování o Cenách Thálie. Proto se usneslo nově založit Českou akademii divadelníků jako svou organizační složku. Jejími členy budou všichni dosavadní žijící nositelé Cen Thálie a další osobnosti, o jejichž výběru bude rozhodovat prezidium HA. Členství v Akademii bude čestné a dobrovolné. Členové budou mít právo předkládat do 31. května příslušného kalendářního roku předsedům odborných porot své návrhy na nominace v jednotlivých oborech. Především však budou rozhodovat o udělení vlastní Ceny České akademie divadelníků za mimořádný přínos českému divadelnímu umění. Stejně jako dříve existující Cena Kolegia bude i tato udělena mezioborově, tzn. významným divadelníkům, kteří nemohou být oceněni jinou Cenou Thálie (tj. dramatikové, režiséři, scénáristé, choreografové, scénografové, dirigenti atp.). Hlasování o Ceně České akademie divadelníků bude dvoukolové a bude probíhat elektronicky. Do druhého kola postoupí pět osobností, které obdržely nejvíce hlasů; z nich pak bude novým hlasováním vybrán laureát.

Kromě členů Akademie mohou do 31. května příslušného kalendářního roku předkládat předsedům příslušných odborných porot jeden návrh nominace v příslušném oboru také vybrané instituce: Asociace profesionálních divadel, Asociace nezávislých divadel, JAMU Brno, DAMU Praha, HAMU Praha, státní konzervatoře, divadla, která mají statut příspěvkové organizace nebo s. r. o. nebo a. s. nebo o. p. s.

Ceny za celoživotní mistrovství:

I nadále bude prezidium HA udělovat ceny za celoživotní mistrovství v oblasti divadelního umění ve čtyřech oborech (činohra, opera, tanec a muzikál). Návrhy k těmto cenám mohou vzejít také z příslušných odborných porot a od členů Akademie. Nově se v každém oboru může (ale opět nemusí!) udělit pouze jedna cena, jen v oboru činohra mohou být uděleny ceny dvě, jak v mužské, tak v ženské kategorii.

Cena mladému umělci nebo umělkyni do 33 let a Cena za šíření divadelního umění v TV:

Cena mladému umělci nebo umělkyni do 33 let v oboru činohra zůstává zachována. Nově ji však bude prezidium HA předávat už v průběhu tiskové konference k danému ročníku Cen Thálie. Prezidium HA má možnost udělit na návrh odborné veřejnosti i Cenu Thálie za šíření divadelního umění v televizi.

V souvislosti se změnami ve struktuře a organizaci Cen Thálie vydalo prezidium HA nový Statut Cen Thálie a také Organizační a jednací řád nově vzniklé České akademie divadelníků.

Během měsíce června 2019 bude na webových stránkách www.ceny-thalie.cz a Facebooku zveřejněna možnost akreditace novinářů a fotografů na slavnostní vyhlášení Cen Thálie v Národním divadle v Praze.